

Ю. В. МИХАЦЬКИЙ

**РАДІОТЕХНІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КИЇВСЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ЗА РОКИ РАДЯНСЬКОЇ ВЛАДИ**

Незважаючи на те, що Росія була батьківщиною радіо, до 1917 р. радіопромисловість в ній тільки починала зароджуватись, а інженерні кадри в цій галузі зовсім не готувались. Лише Радянська влада створила умови для швидкого розвитку радіотехніки в нашій країні. Підготовку кадрів для нової галузі здійснювали кілька вузів, зокрема Київський політехнічний інститут.

У 1921 р. на електротехнічному факультеті КПІ вихованець інституту В. В. Огієвський організував радіолабораторію і почав читати курс загальної радіотехніки. У 1928 р. перші два інженери-електрики одержали диплом радіотехніків.

У 1929 р. була створена кафедра радіотехніки, а в 1930 — радіотехнічний факультет. Завідуючим кафедрою радіотехніки і деканом радіотехнічного факультету було призначено проф. В. В. Огієвського.

У 1930—1940-х роках кафедра здійснювала як загальну, так і спеціальну підготовку студентів-радіотехніків. Тут читались курси електровакуумних приладів, теоретичних основ радіотехніки, радіопередавальних пристроїв, радіовимірювань, радіоприймальних пристроїв і підсилювачів, електроакустики, телебачення та ін.

У 1940 р. з цієї кафедри виділилась кафедра приймально-передавальної радіоапаратури, яку очолив вихованець факультету доктор техн. наук проф. С. І. Тетельбаум. У 1945 р. вона була поділена на кафедри радіопередавальних пристроїв (завідуючий — проф. С. І. Тетельбаум) і радіоприймальних пристроїв (завідуючий — доц. Н. П. Воллнер). При такому складі спеціальних кафедр — теоретичних основ радіотехніки, радіопередавальних пристроїв, радіоприймальних пристроїв — радіотехнічний факультет існує до цього часу.

На кафедрі теоретичних основ радіотехніки, яку очолює засновник факультету проф. В. В. Огієвський, працює понад сто викладачів, наукових співробітників, інженерів, аспірантів,

лаборантів, робітників. Тут читаються 12 дисциплін, зокрема курси з радіотехнічних кіл і сигналів, антен, радіовимірювань, електродинаміки та поширення радіохвиль, конструювання пристроїв НВЧ, фізичних основ мікроелектроніки та ін. Кафедра веде дипломне проектування з радіовимірювань, антен, пристроїв НВЧ, контрольньо-вимірювальних приладів.

Наукова робота провадиться в галузі радіотехнічних вимірювань і перетворювачів радіотехнічної інформації в діапазоні НВЧ. За час існування кафедри видано понад 500 наукових праць. Майже всі викладачі кафедри — вихованці радіотехнічного факультету. Провідну педагогічну і наукову роботу виконують доценти М. Т. Бова, О. А. Бокринська, В. О. Гойжевський, Ю. П. Гудзенко, О. П. Кольченко та ін.

Кафедра радіоприймальних пристроїв, яку очолює доктор техн. наук проф. Н. П. Воллернер, веде 11 дисциплін: радіоприймальні пристрої, підсилювальні пристрої, імпульсні пристрої, деталі та вузли радіоапаратури, конструювання і надійність радіоапаратури та ін., а також здійснює курсове і дипломне проектування. Основний напрямок науково-дослідної роботи — підвищення ефективності приймально-підсилювальних пристроїв. Співробітниками кафедри опубліковано майже 400 наукових праць. Велику роботу провадять доценти М. К. Белкін, В. Г. Криксунов, Г. І. Васюк та ін.

Кафедру радіопередавальних пристроїв після смерті в 1958 р. її засновника чл.-кор. АН УРСР доктора техн. наук проф. С. І. Тельбаума очолює канд. техн. наук в. о. проф. В. П. Тараненко. По кафедрі читаються курси радіопередавальних пристроїв, телебачення, радіотехнічних систем, електронних і квантових приладів НВЧ та ін. — всього 10 дисциплін.

Основний напрямок науково-дослідної роботи — електроніка та електродинаміка приладів НВЧ. За час існування кафедри її співробітники опублікували понад 400 наукових праць. Велику роботу провадять на кафедрі доценти Я. К. Трохименко, К. Я. Ліждвой та ін.

До 1956 р. факультет випускав радіоінженерів лише з спеціальності «Радіотехніка», а з 1956 р. почалась підготовка з спеціальності «Конструювання і виробництво радіоапаратури».

Нові курси для цієї спеціальності розробляли всі кафедри, але основні дисципліни конструкторсько-технологічного профілю були підготовлені на кафедрі радіоприймальних пристроїв під особистим керівництвом Н. П. Воллернера.

За порівняно невеликий строк свого існування радіотехнічний факультет виріс у великий колектив, що здійснює відповідальну справу по випуску спеціалістів у галузі радіотехніки.

У 1929 р. на кафедрі радіотехніки працювало п'ять чоловік, а тепер на радіотехнічному факультеті працює понад 300 науковців. Останнім часом факультет випускає щорічно 300—350 інжене-

рів. Всього за час його існування підготовлено понад 4000 інженерів, багато з яких стали видатними спеціалістами, визначними вченими, керівними діячами радіотехнічної промисловості. Якщо в 1940 р. на факультеті з'явилися перші чотири аспіранти, то тепер на кафедрах факультету їх навчається понад 40. Всього за час існування факультету підготовлено понад 80 спеціалістів вищої кваліфікації — кандидатів технічних наук.

Для радіотехнічного факультету завжди характерним було і є поєднання учбової та наукової роботи. Так було у 30-і роки, коли всі члени кафедри радіотехніки брали активну участь у будівництві більшості радіостанцій на Україні; так було в роки Великої Вітчизняної війни, коли колектив факультету проводив важливу науково-дослідну роботу на допомогу оборонній промисловості та фронту; так є й тепер, коли кафедри факультету виконують багато важливих досліджень і подають велику допомогу нашій промисловості. Лише за останні три роки передано для впровадження в промисловість 12 робіт. Науковці-радіотехніки підтримують зв'язок більш як з 20 підприємствами і науково-дослідними установами.

До участі у науковій роботі широко залучаються студенти. У 1960 р. при факультеті було організовано студентське конструкторське бюро. У науковій роботі кафедр і в СКБ беруть участь 80—100 студентів, що значно поліпшує якість учбової роботи.

Готуючись до зустрічі 50-річчя Великого Жовтня, колектив радіотехнічного факультету докладе всіх зусиль, щоб виконати ті нові відповідальні завдання в науковій, методичній, учбовій та ідейно-виховній роботі, які стоять перед ним, і зробити гідний внесок у побудову комунізму.

Yu. V. MIKHATSKY

RADIO ENGINEERING FACULTY OF THE KIEV
POLITECHNICAL INSTITUTE
DURING THE YEARS OF THE SOVIET GOVERNMENT

S u m m a r y

The historical development of the radio engineering faculty is given here substantiated in pedagogical and scientific work are described in brief. There are short descriptions of the chairs of the faculty.